

Muži po padesátce určitě k urologovi

Neléčená zvětšená prostata může způsobit vážné zdravotní problémy, včetně selhání ledvin

Mezi nejčastější zdravotní potíže mužů se řadí problémy spojené s tzv. nezhoubným zvětšováním prostaty, odborně benigní hyperplazie prostaty. Toto onemocnění postihuje téměř třetinu mužů ve věku mezi 50 a 70 lety. A přesto ho podceňují.

„Návštěvu urologa by měl zvážit každý muž po 50. roce věku, i přestože subjektivně nevnímá žádné potíže s močením,“ nabádá MUDr. Tomáš Hradec z Urologické kliniky 1. lékařské fakulty UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Vyšetření zvětšené prostaty má několik fází. Pacient absolvuje pohovor s urologem. Pokud má problémy s močením, vyplní specializovaný dotazník, který urologovi pomůže odhadnout míru potíží. Někdy si musí muž vést tzv. mikční deník, kam si 48 hodin zapisuje objem přijatých tekutin i objem vyloučené moči.

Následně urolog pacienta vyšetří – součástí je i pohmatové vyšetření prostaty přes konečník, vyšetření moči a ultrazvukové vyšetření ledvin, močového měchýře a prostaty. Většinou je součástí i odběr krve.

Potíže s močením

Zvětšování prostaty může být doprovázeno potížemi při močení, jako je slabý proud, obtížné vyprazdňování měchýře nebo časté nucení na močení. Důležitější ale je, že může způsobit i závažné komplikace.

Zhoršená průchodnost dolních močových cest, která je způsobena útlakem močové trubice prostatou, totiž může vést k neúplnému vyprazdňování močového měchýře. V měchýři zůstává zbytkový

objem moči, tedy objem, který se z měchýře nevyprázdí. V tomto prostředí se množí bakterie, což může vést k rozvoji močové infekce.

Dále zde dochází k vysoké koncentraci minerálů obsažených v moči, a tím k tvorbě močových kamenů. „Tyto komplikace vyžadují opakovanou antibiotickou a někdy operační léčbu k odstranění často až několikacentimetrových kamenů,“ upozorňuje doktor Hradec.

Pokud dále dochází ke zvyšování objemu zbytkové moči, stoupá také tlak v močovém měchýři a může dojít k návratu moči zpět do močovodů a ledvin. Tím se do ledvin dostanou i bakterie, které mohou způsobit závažné až život ohrožující infekce ledvin. V důsledku narůstání tlaku v ledvinných pánvičkách při špatném odtoku moči může také dojít k poškození funkce ledvin a k jejich postupnému selhání. Důležité je, že tyto závažné komplikace se mohou projevit jen nevelkými potížemi s močením, kterým muž nevěnuje velkou pozornost.

Další možné komplikace

Neléčená zvětšená prostata může dále způsobit:

- zbytnění svaloviny močového měchýře, což může útlakem močovodu přispívat ke zhoršení odtoku moči z ledvin, a tím ohrozit jejich funkci
- úplnou zástavu močení, čímž dojde k bolestivému přeplnění močového měchýře, který pacient nemůže vyprázdnit
- samovolné úniky moči vznikající v důsledku chronického přeplnění močového měchýře.

„V nejhorším případě může zanedbaná hyperplazie prostaty zapříčinit závažnou infekci, život ohrožující sepsi a selhání ledvin v důsledku vysokého tlaku v močových cestách,“ doplňuje MUDr. Hradec.

Léky i operace

U pacientů s mírnými až středními potížemi při močení urologové většinou volí léčbu pomocí léků. Jedná se vždy o léčbu dlouhodobou, někdy i celoživotní.

V současnosti nejpoužívanějším typem léků jsou alfablokátory, jejichž účinek je založen na uvolnění napětí hladkého svalstva prostaty a hrdla močové trubice.

Pokud pacient trpí těžkými příznaky, které nereagují na léky, přistupují urologové k operační léčbě zvětšené prostaty. Nejčastějším způsobem léčby je odstranění části prostaty přes močovou trubici. V současné době je ve vhodných případech možné tento výkon provést i pomocí laseru.

„Existují i nové metody, které jsou zatím jen ve fázi ověřování a nejsou zatím běžně prováděny.

Patří sem například injekce některých látek do prostaty, jako je botulotoxin nebo alkoholový roztok,“ říká doktor Hradec a znovu nabádá muže po padesátce k návštěvě urologa.

V nejhorším případě může zanedbaná hyperplazie prostaty zapříčinit život ohrožující sepsi MUDr. Tomáš Hradec

Článek vyšel v rubrice Zdravotnictví deníku Právo, dne 23. června 2014.